

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 kwietnia 2025 r.,
sprawy **Ł. K.**
skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 5 lipca 2024 r., sygn. akt II AKa 65/24
częściowo zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 24 października 2023 r., sygn. akt XIV K 222/22

p o s t a n o w i ł

- I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- II. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Ł. K. został oskarżony o to, że w dniu 18 sierpnia 2022 r. w R., działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia H. S. , wielokrotnie z dużą siłą i z naskoku kopał leżącą na ziemi pokrzywdzoną w brzuch, głowę i klatkę piersiową obutą nogą, w wyniku czego H. S. doznała obrażeń w postaci rozległego stłuczenia głowy z krwakiem podczepcowym w okolicy ciemieniowo - potylicznej lewej, urazu

odcina szyjnego kręgosłupa - ześlizgu przedniego na poziomie C5/C6, złamania trzonu i wyrostka stawowego górnego prawego kręgu C6, złamania prawego wyrostka poprzecznego kręgu C7, urazu klatki piersiowej - złamania żeber II i II po stronie prawej i żeber II - V po stronie lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonej na okres powyżej 7 dni, przez co naraził pokrzywdzoną na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na udzieloną pokrzywdzonej pomoc medyczną, tj. o popełnienie czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zb. z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z 24 października 2023 r., sygn. akt XIV K 222/22, oskarżonego Ł. K. w ramach czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia uznał za winnego tego, że w dniu 18 sierpnia 2022 r. w R. , działając w zamiarze bezpośrednim, popychając, naskakując i kopiąc H. S. spowodował u pokrzywdzonej na skutek upadku z murka w wyniku popchnięcia naruszenie czynności narządu ciała - uszkodzenia głowy w postaci rozległego stłuczenia powłok z krwiakiem podczepcowym w obu okolicach ciemieniowych i dwumiejscowego złamania żebra III, IV i V w liniach środkowo-obojęczykowej i pachowej, z częściowym przemieszczeniem odłamów kostnych, które spowodowały naruszenie czynności narządu ciała (układ szkieletowy, układ oddechowy), trwające dłużej niż 7 dni oraz zwichnięcia w stawie śródrečno-paliczkowym I ręki prawej, które spowodowało naruszenie czynności narządu ciała (narząd ruchu), trwające dłużej niż 7 dni i złamania kości biodrowej prawej - kolca biodrowego przedniego górnego prawego z przemieszczeniem odłamów do przyśrodka, które spowodowało naruszenie czynności narządu ciała trwające dłużej niż 7 dni, czym naraził pokrzywdzoną H. S. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, który to czyn zakwalifikował z art. 157 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i wymierzył oskarżonemu karę 4 lat pozbawienia wolności (pkt I); na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od Ł.K. na rzecz H. S. , tytułem obowiązku naprawienia szkody w całości kwotę 2.270,86 zł oraz tytułem zadośćuczynienia kwotę 20.000 zł (pkt IV); na podstawie art. 62 k.k. orzekł, że karę pozbawienia wolności wymierzoną w pkt I wyroku Ł. K. powinien odbywać

w zakładzie karnym typu zamkniętego w systemie terapeutycznym (pkt V); na podstawie art. 63 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 607f k.p.k., na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył temu oskarżonemu okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawie (pkt VI); na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. w zw. z art. 633 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 1,3 i 5 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Z 1983 r. nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądził na rzecz Skarbu Państwa tytułem zwrotu wydatków postępowania m.in. od Ł. K. kwotę 9.723,41 oraz obciążył go opłatą w wysokości 400 zł (pkt IX).

Apelacje od wyroku Sądu I instancji wnieśli:

- Prokurator Rejonowy w Wejherowie, który zaskarżając to orzeczenie w całości na niekorzyść oskarżonego, zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia w pkt I wyroku, który miał wpływ na jego treść poprzez niezasadne przyjęcie przez Sąd, iż brak jest wystarczających podstaw do uznania, że oskarżony Ł. K. zachowaniem wypełnił stronę podmiotową zarzucanego mu aktem oskarżenia przestępstwa w przyjętej kwalifikacji, to jest z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zb. z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., albowiem nie działał z zamiarem pozbawienia pokrzywdzonej H. S. życia, czego konsekwencją było niewłaściwe zakwalifikowanie przez Sąd zachowania oskarżonego jako występku z art. 157 § 1 i 2 k.k. w zb. z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., gdy tymczasem prawidłowo oceniony materiał dowodowy daje faktyczne i prawne podstawy do uznania, iż oskarżony Ł. K. obejmował swoją świadomością okoliczności należące do przedmiotowych znamion czynu zabronionego określonego w art. 148 § 1 k.k. i miał wolę i zamiar pozbawienia życia H. S. . a więc działał z rozeznaniem, umyślnie obejmując swoim zamiarem także skutek w postaci śmierci pokrzywdzonej, przewidując możliwość pozbawienia życia pokrzywdzonej i godząc się z tym. co w konsekwencji prowadzi do wniosku, iż swoim zachowaniem wypełnił znamiona strony przedmiotowej jak i podmiotową stronę zbrodni zabójstwa określonej w art. 148 § 1 k.k. w fazie stadialnej usiłowania, konsekwencją czego winno być zakwalifikowanie przez Sąd czynu zarzucanego oskarżonemu Ł. K. w kwalifikacji przyjętej w akcie oskarżenia;
- obrońca oskarżonego, który w wywiedzionej apelacji zarzucił rażącą niewspółmierność kary w wymiarze 4 lat pozbawienia wolności orzeczonej wobec

oskarżonego, w sytuacji gdy górna granica ustawowego zagrożenia wynosi 5 lat pozbawienia wolności, która to kara nie uwzględnia występujących w sprawie okoliczności łagodzących przez sąd jak wyrażenie skruchy i przeproszenie pokrzywdzonej, co świadczy o pozytywnej prognozie kryminologicznej wobec oskarżonego, co powinno skutkować orzeczeniem kary pozbawienia wolności w niższym wymiarze.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, po rozpoznaniu apelacji, wyrokiem z 5 lipca 2024 r., sygn. akt II AKa 65/24 zaskarżony wyrok w odniesieniu do Ł. K. zmienił w ten sposób, że ustalił, iż oskarżony działał z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia H. S. popychając, wielokrotnie i z dużą siłą, naskakując kopną leżącą na ziemi pokrzywdzoną w brzuch, głowę, klatkę piersiową obutą nogą czym spowodował u H. S. uszkodzenia głowy w postaci rozległego stłuczenia powłok z krwiakiem podczepcowym w obu okolicach ciemieniowych i potylicznej lewej, uszkodzenia odcinka szyjnego w postaci: kręgozmyku przedniego I na poziomie C5/C6 z wyłamaniem górno-przedniej krawędzi trzonu kręgu C6, złamania wyrostka stawowego dolnego prawego kręgu C5, złamania wyrostka poprzecznego prawego kręgu C6, którym towarzyszyło zamknięcie tętnicy kręgowej prawej na wysokości trzonów kręgów C5-C7 oraz obrzęk rdzenia kręgowego, uszkodzenia klatki piersiowej w postaci: dwumiejscowego złamania żebra II prawego w liniach środkowo-obojczykowej i pachowej, złamania żebra III prawego w linii łopatkowej, złamania żebra II lewego w linii środkowo-obojczykowej, dwumiejscowego złamania żebra III, IV i V w liniach środkowo-obojczykowej i pachowej, z częściowym przemieszczeniem odłamów kostnych, zwłknięcie w stawie śródrečno-paliczkowym I ręki prawej, złamania kości biodrowej prawej – kolca biodrowego przedniego górnego prawego z przemieszczeniem odłamów do przyśrodku, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządu ciała trwające dłużej niż 7 dni, czym naraził pokrzywdzoną H. S. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na udzieloną pokrzywdzonej pomoc medyczną, czyn ten kwalifikując jako przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zb. z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzył mu karę 10 lat pozbawienia wolności (pkt I); w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w

mocy (pkt II); rozstrzygając o kosztach obrony (pkt III), jak również kosztach postępowania odwoławczego (pkt IV).

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego Ł. K. , który zaskarżając to orzeczenie w całości, podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, a mający wpływ na treść wyroku polegający na uznaniu, na podstawie dowolnej oceny dowodów, że w ramach przypisanego czynu skazany Ł. K. działał z zamiarem pozbawienia życia H. S. , co w konsekwencji spowodowało przyjęcie kwalifikacji usiłowania dokonania zbrodni zabójstwa z art. 13 § 1 k.k.. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art 11 § 2 k.k., podczas gdy czyn skazanego winien zostać zakwalifikowany jako naruszenie czynności narządów ciała i roztrój zdrowia z art. 157 § 2 k.k.

Wskazując na ten zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w Wejherowie w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, dlatego podlegała oddaleniu na posiedzeniu, zgodnie z art. 535 § 3 k.p.k.

Kasację wnosi się od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego (art. 519 k.p.k.) i może być ona oparta o zarzuty uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło ono mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Zamknięty w tym przepisie katalog podstaw kasacyjnych wyłącza z tego kręgu natomiast zarzut błędu w ustaleniach faktycznych zarówno wtedy, gdy jest on wprost podniesiony, jak i wówczas, gdy skarżący dla obejścia tego ustawowego ograniczenia przyjmuje błędną, choć zmierzoną, postać zarzutu w postaci np. obrazy prawa procesowego.

Sąd Najwyższy w ramach kontroli kasacyjnej nie jest bowiem uprawniony autonomicznie weryfikować poprawności dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, zaś zakres jego kognicji ograniczony jest wyłącznie do weryfikacji tego, czy orzekające w sprawie sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na ustalenia faktyczne w sprawie, a

w konsekwencji również na treść wydanego orzeczenia. Kasacyjnej kontroli nie podlegają więc same ustalenia faktyczne, natomiast może podlegać, w ramach oceny kwestii rażącego naruszenia prawa, wyłącznie sposób, w jaki gromadzono, przeprowadzano i oceniono materiał dowodowy, na podstawie którego wydany został wyrok. Wymaga to od autora kasacji po pierwsze odpowiedniego sformułowania zarzutu rażącego naruszenia prawa w powołanym wyżej zakresie, jak również wykazania jego zaistnienia w procesowych okolicznościach sprawy.

W oczywisty sposób sformułowany w kasacji zarzut, jako naruszenie „art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych” warunku tego nie spełnia. Wskazać bowiem należy, że wskazany przepis określa tzw. względne przyczyny odwoławcze, czyli uchybienia, które w razie ich stwierdzenia przez sąd odwoławczy skutkują zmianą lub uchyleniem zaskarżonego orzeczenia (sądu I instancji). Przepis ten nie ma zastosowania w postępowaniu kasacyjnym, gdyż podstawy prawne kasacji zostały enumeratywnie wymienione w powołanym na wstępie art. 523 § 1 k.p.k. Ze względu na charakter i umiejscowienie art. 523 § 1 k.p.k. nie ulega wątpliwości, że jako *lex specialis* wyklucza on co do zasady stosowanie art. 438 k.p.k. w ramach postępowania nadzwyczajnego, jakim jest postępowanie kasacyjne. Podniesienie w stadium tego postępowania zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, stanowi więc oczywista próba skłonienia Sądu Najwyższego do przeprowadzenia kontroli w tym obszarze, który w takim trybie skontrolowany być nie może. O ile zatem co do zasady istniała w niniejszej sprawie możliwość wniesienia kasacji na korzyść, obejmującej całość zaskarżonego wyroku, to do jedyne podniesionego we wniesionej kasacji zarzutu nie można się odnieść z powodu ograniczeń procesowych wynikających z art. 523 § 1 k.p.k.

Uznając zatem wniesioną kasację za oczywiście bezzasadną, rozstrzygnięto jak w pkt I postanowienia, rozstrzygając jednocześnie o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

[J.J.]

[a.ł.]

